

Nader Onderzoek

steenmarter

Grotestraat 2a te Gendringen

Nader onderzoek steenmarter

Grotestraat 2a te Gendringen

Lobith, 16 mei 2023

Status: Definitief

Opdrachtgever: RPM Bouw BV

Contactpersoon: Dhr. J. Italiaander

Uitgevoerd door: Van der Molen Groenconsult
Walhof 2
6915 AV Lobith
Tel: (+31) 0316 – 54 23 32
Email: info@molengroen.nl
Internet: www.molengroen.nl

Veldwerk: J. van der Molen

Inhoud

1. Inleiding	6
2. Wettelijk kader	7
2.1 Soortbescherming.....	7
3. Gebiedsbeschrijving, ingreep en onderzoeksmethode	8
3.1 Gebiedsbeschrijving.....	8
3.2 Voorgenomen ingreep.....	8
3.3 Onderzoeksmethode.....	8
3.3.1 <i>Steenmarter</i>	8
3.3.2 <i>Onderzoek</i>	8
4. Resultaten	10
5. Consequentie Natuurwetgeving	10
Literatuur	11

1. Inleiding

Twee schuren aan de Grotestraat 2a in Gendringen zullen worden gesloopt, hierna gaat bouwbedrijf De Ruiters Putman Meijer Bouw B.V. (RPM) uit Beek er drie nieuwe woonhuizen realiseren. In augustus 2022 heeft ons bureau hier een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Daaruit is gebleken dat steenmarters gebruik kunnen maken van de gebouwen in het plangebied. Steenmarters zijn beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming.

Inzicht in de mogelijke gevolgen van deze ontwikkeling op eventueel aanwezige steenmarters in het kader van soortbescherming conform de Wet natuurbescherming is gewenst.

De heer Italiaander heeft als adviseur van het bouwbedrijf, Van der Molen Groenconsult opdracht gegeven voor het verrichten van het nader onderzoek naar steenmarters en de rapportage daarvan.

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van het uitgevoerde nader onderzoek. Het betreft een beoordeling van de huidige aanwezigheid van steenmarters op de onderzoekslocatie en de te verwachten effecten van de voorgenomen werkzaamheden op deze beschermde soort.

2. Wettelijk kader

De Wet natuurbescherming beschermt vanaf 1 januari 2017 Nederlandse natuurgebieden en planten- en diersoorten. Met deze wet worden de Europese natuurbeschermingsrichtlijnen (de Vogel- en Habitatrichtlijn) zo helder mogelijk geïmplementeerd. Het instrumentarium van de Wet natuurbescherming sluit aan op het omgevingsrecht en de toekomstige Omgevingswet.

De sloopwerkzaamheden worden in het kader van de Wet natuurbescherming aangemerkt als ‘handeling’.

Met de Wet natuurbescherming komt de bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij ruimtelijke ingrepen in principe bij de provincies te liggen. Daarmee is de provincie bevoegd gezag voor de toetsing van werkzaamheden en activiteiten (‘handelingen’) bij Natura 2000 gebieden (de gebiedsbeschermingsbepalingen) en dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het Rijk bevoegd gezag.

Dit nader onderzoek heeft alleen betrekking op in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten, in dit geval steenmarters. In dit hoofdstuk is daarom ook alleen de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming uitgelicht. Steenmarters zijn beschermde soorten conform art. 3.10 van de Wet natuurbescherming.

2.1 Soortbescherming

Het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Dit betekent in de praktijk dat het gaat om het effect van de activiteiten op beschermde soorten.

Vaak gaan activiteiten en werkzaamheden en de bescherming van soorten prima samen. Soms is het echter onvermijdelijk dat schade wordt gedaan aan beschermde dieren en planten. In die situaties is het nodig dat vooraf bekeken wordt of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

Het verschil tussen een vrijstelling en ontheffing is als volgt:

- Een vrijstelling is een uitzondering op een verbod. Deze geldt voor iedereen die aan de voorwaarden van de vrijstelling voldoet.
- Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

3. Gebiedsbeschrijving, ingreep en onderzoeksmethode

3.1 Gebiedsbeschrijving

Voor een beschrijving van het onderzoeksgebied incl. foto's wordt verwezen naar de uitgevoerde quickscan.

3.2 Voorgenomen ingreep

De voorgenomen werkzaamheden bestaan uit het slopen van twee schuren op de locatie en nieuwbouw van drie woonhuizen. De aanwezige paardenkastanje zal waarschijnlijk worden verwijderd, evenals de aanwezige struiken en opslag nabij de schuren.

3.3 Onderzoeksmethode

Iedere dier- en plantengroep heeft zijn eigen methode van inventarisatie om een zo goed mogelijk beeld te verkrijgen van de betekenis van het plangebied voor de betreffende soorten of groepen.

3.3.1 Steenmarter

De steenmarter (*Martes foina*) is een zoogdier uit de familie marterachtigen. De soort wordt vaak een cultuurvolger genoemd. Op veel plaatsen lijkt hij gebonden aan bebouwde gebieden en cultuurlandschappen. Steenmarters komen algemeen voor in oostelijk Nederland. De steenmarter is een nachtdier dat van zonsondergang tot zonsopgang actief is. Per nacht kan een steenmarter wel 10-15 km afleggen. De steenmarter kan goed klimmen en hij kan sprongen maken van anderhalve meter.

De steenmarter eet zowel plantaardig als dierlijk voedsel. Het voedsel bestaat o.a. uit muizen, ratten, vogels, eieren, en, vooral tussen juli en december, veel vruchten en bessen, zoals bramen, appels, peren en kersen. Steenmarters eten ook menselijk voedsel, zoals brood. Ze zijn verzot op eieren (van kip, eend, fazant) die ze verslepen naar een rustig plekje en daar nuttigen. In de buurt van de schuilplaats van de steenmarter zijn soms kleine voedselvoorraden (oa. prooidieren) te vinden. Deze zijn vaak onbedekt en te vinden in bv. schuurtjes of op zolders. Een steenmarter deponereert zijn uitwerpselen in zijn verblijfplaats altijd op dezelfde plaats in een soort latrine. Doordat de uitwerpselen zich ophopen, ontstaat geuroverlast.

Een steenmarter heeft binnen zijn leefgebied soms wel tientallen schuilplaatsen, die hij echter niet allemaal even frequent gebruikt. Dit kunnen bijvoorbeeld boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders of kruipruimtes zijn. Maar ook spouwmuren of ruimten onder dakbedekkingen. Een steenmarter kan al door openingen van 5-6 cm kruipen om bij een schuilplaats te komen.

3.3.2 Onderzoek

Het nader onderzoek naar steenmarter is uitgevoerd in twee delen:

1. Eerst zijn de ruimten achter de openingen die afgedekt zijn met plaatmateriaal en andere afgesloten ruimten in de schuren onderzocht op sporen van steenmarter;

2. Indien sporen worden aangetroffen, worden gedurende enkele weken wildcamera's/cameravallen geplaatst.

Ad 1.

Tijdens het eerder uitgevoerde natuuronderzoek was het niet mogelijk afgedekte gaten in de isolatieplaten tegen het dak van de schuren nader te inspecteren. Datzelfde was het geval voor andere afgetimmerde ruimten in beide schuren. Tijdens het huidige onderzoek is het plaatmateriaal dat over de openingen was aangebracht, verwijderd en is de achterliggende ruimte onderzocht. Ook is aanvullend een opening gemaakt in een isolatieplaat om de daarachter gelegen ruimte te inspecteren. Tevens zijn diverse afgesloten zolderruimten geopend en onderzocht.

Ad 2.

Sporen van steenmarters bestaan onder meer uit uitwerpselen, vraatsporen in de vorm van leeggegeten eierschalen, afgebeten veren en restanten van prooidieren. Op plekken waar deze sporen worden aangetroffen, worden wildcamera's opgesteld. De trefkans van de cameraval kan worden vergroot door een lokstof (bv. rauw ei met pindakaas) in het beeldbereik van de camera te plaatsen.

4. Resultaten

In de ruimten achter de isolatieplaten lag veel afgeknaagd isolatiemateriaal. Vraatsporen, uitwerpselen of restanten van prooidieren zijn niet aangetroffen. Op de afgesloten zolders lagen enkele leeggegeten eieren/eierschalen. Deze waren geheel droog en leken er reeds langere tijd te liggen. Andere sporen die duiden op recente activiteit of een in gebruik zijnde vaste verblijfplaats van steenmarter zijn hier niet aangetroffen. Het lijkt er op dat in het verleden steenmarter de ruimte tussen dakbedekking en isolatie en ook de afgesloten zolderruimten heeft gebruikt als rustplek.

Inzet van cameravallen is vanwege de afwezigheid van recente activiteit van steenmarter niet zinvol en is daarom achterwege gebleven.

5. Consequentie Natuurwetgeving

In dit hoofdstuk wordt getoetst of het voorkomen van beschermde soorten consequenties heeft voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

Er zijn geen sporen aangetroffen die duiden op recente aanwezigheid van steenmarter in beide schuren. De voorziene werkzaamheden hebben geen negatieve effecten voor de soort tot gevolg.

6. Conclusies

De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Niet alleen de instandhouding van verblijfplaatsen is van belang, maar ook de instandhouding van het leefgebied. Te allen tijde dient men de zorgplicht in acht te nemen. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet.

Tijdens het steenmarteronderzoek zijn geen vaste verblijfplaatsen van steenmarter of sporen van recent gebruik door steenmarter van beide schuren aangetroffen.

De voorgenomen werkzaamheden hebben geen negatieve effecten voor steenmarter tot gevolg. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is niet noodzakelijk.

Literatuur

- Molen Groenconsult van der, Quicksan natuurwetgeving locatie Grotestraat 2a Gendringen definitief, augustus 2022
- Provincie Noord-Brabant en Werkgroep Kleine Marterachtigen, Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming, oktober 2017

www.rijksoverheid.nl

www.zoogdiervereniging.nl

<https://stichtingkleinemarters.nl>

www.google.nl/maps

Bijlage 1: Foto's

Foto 1: Opening isolatieplaat

Foto 2: Zolder en eierschaal